

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Coevorden
Vergunningverlener
Postbus 2
7740 AA Coevorden

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Olonummer
7403415

Uw referentie

Onze referentie
1316384

Bijlagen
0

Datum 16 januari 2023
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Naam
Adres Vlieghuis Europaweg 46
Postcode/plaats 7742PR Coevorden
Gemeente/provincie Coevorden; Drenthe;
Monumentnummer 468595

Geacht college,

Op 21 november 2022 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning nog niet te verlenen totdat het plan op onderdelen is verduidelijkt, aangepast of aangevuld namelijk:

- Het verduidelijken/ motiveren van de noodzaak van de voorgestelde ingreep aan de fundering en het dak;
- Het verduidelijken van de ingreep aan de ramen met detailtekeningen
- Het wijzigen van de stalen hulpconstructie voor het dak door een meer passende oplossing bij de oorspronkelijke, historische kapconstructie;
- Het laten vervallen van de dampopen, vochtkerende folie bij het dak;
- Het laten vervallen van de stroken lood onder de nok- en kepervorsten;
- Het handhaven van de muldenpan;
- Het nader omschrijven van de oorspronkelijke voeg en het voegherstel;
- De technische gebreken in het inspectierapport onderdeel te maken van het plan zoals het vernieuwen/ verbeteren van de hoekkepers (zwaarder), het repareren (aanhelen) van de door zwam aangetaste dekbalk en het geheel of gedeeltelijk vervangen van een gebintplaat aangetast door zwam.

De ingreep

Het plan betreft het herstellen en wijzigen van de schuur. Aan de hand van de ingediende stukken zijn de volgende werkzaamheden te herleiden:

- Instandhouding:
 - o De fundering wordt hersteld en versterkt met behulp van stalen buispalen;
 - o Na het funderingsherstel wordt het bestaande straatwerk opnieuw gelegd;
 - o Scheuren in het metselwerk worden gerepareerd, de voeg wordt deels vernieuwd;
 - o Verschillende kozijnen, ramen en deuren worden gerepareerd dan wel vernieuwd,
 - o De gehele dakbedekking, tengels en panlatten worden gedemonteerd, en pannen worden uitgeklinkt. Achter de dakbedekking wordt een dampopen, vocht kerende folie aangebracht. De bestaande dakpannen worden vervolgens hergebruikt, waarbij er van wordt uitgegaan dat ca. 20% vervangen moet worden door tweedehands pannen van hetzelfde type;
 - o Onderdelen van de houten kapconstructie worden gerepareerd en vernieuwd/ gekopieerd. De houten tussenvloer wordt verwijderd. De houten kapconstructie wordt versterkt door middel van het plaatsen van een stalen hulpconstructie.
 - o Het uilenbord wordt gerepareerd. De windveren en dek planken worden vernieuwd/ gekopieerd;
 - o Schilderwerkzaamheden aan verschillende houten onderdelen;
 - o Kunststof hemelwaterafvoeren worden vervangen door zinken exemplaren. De goten zelf worden uitgevoerd in zink.
- Verduurzamen:
 - o Het vernieuwen van het glas van de ramen door monumentenglas;

Motivering

Het merendeel bestaat uit instandhouding van het rijksmonument. De wijzigingen blijven beperkt tot het verwijderen van de houten tussenvloer en het vernieuwen van de ramen door isolatieglas. Het verwijderen van de tussenvloer heeft gevolgen voor de stabiliteit van de houtconstructie.

Het inspectierapport (21 november 2021) geeft aan in welke mate de onderdelen gerepareerd of vernieuwd moeten worden. De wijze van herstel is goed omschreven middels een werkschrijving (5 oktober 2022). Voor de kwaliteit wordt verwezen naar de relevante URL's van de Stichting ERM. Wel lijkt de werkschrijving op pagina 15 te suggereren dat er ook werkzaamheden aan het voorhuis van de boerderij, de schuren en het stookhok worden uitgevoerd. Ik ga er echter vanuit dat alleen de werkzaamheden aan de vrijstaande schuur onderdeel zijn van deze aanvraag. Ook het advies beperkt zich tot deze werkzaamheden. Ten aanzien van de voorgenomen wijze van herstel heb ik de volgende opmerkingen:

Het advies is de noodzaak van de voorgestelde constructieve ingrepen, waaronder het versterken van de fundering en het aanbrengen van een staalconstructie in het dak, te laten onderbouwen door een constructeur. Het inspectierapport geeft geen aanleiding voor funderingsherstel. Het inspectierapport maakt geen melding van zettingsverschillen of problemen aan de fundering, met uitzondering dat mogelijke scheuren en uitgesleten voegen aanwezig kunnen zijn in de funderingsstrook.

Het advies is het voornemen voor het versterken van het dak met een staalconstructie te wijzigen in meer gebouwweigen materiaal, overeenkomstig de suggesties in het preadvies. Bijvoorbeeld door de kap te versterken in hout aansluitend bij de opzet van de oorspronkelijke kapconstructie. De noodzaak van het versterken blijkt uit het inspectierapport middels een extra ondersteuningsconstructie of dikkere/sterkere sporen toe te passen, in samenhang met de restauratie van het dak. Veel schades aan de gevel zijn volgens het inspectierapport waarschijnlijk te wijten aan bewegingen vanuit de kapconstructie. Dit bevestigt hetgeen geconstateerd is tijdens het locatiebezoek, waar ook de mogelijkheid werd genoemd dat de gebintconstructie mogelijk meer zakt onder het grote gewicht van de dakpannen. Enkele foto's van een referentieproject zijn bij de stukken gevoegd.

Het advies is de technische gebreken in het inspectierapport onderdeel te maken van het plan zoals het vernieuwen/ verbeteren van de hoekkepers (zwaarder), het repareren (aanhelen) van de door zwam aangetaste dekbalk en het geheel of gedeeltelijk vervangen van een gebintplaat aangetast door zwam.

Het advies is de voorgestelde dampopen, vochtkerende folie onder de dakbedekking achterwege te laten vanwege. De folie heeft een grote invloed op de beleving van de ruimte en het aanzicht de onbeschoten kap.

Het advies is de bestaande Muldenpan te handhaven en niet vervangen door een Friese pan (werkomschrijving).

Het advies is een gewapende kalkmortel toe te passen, versterkt met kunststof vezels in plaats van het voornemen voor stroken lood onder de nok- en kepervorsten. Het voornemen voor stroken lood wijzigt het aanzicht.

Het advies is de oorspronkelijke detaillering van de voeg nader te omschrijven, te behouden en te repareren overeenkomstig bestaand, mede door de nog aanwezige oorspronkelijke mortel te onderzoeken en de samenstelling hiervan op de nemen in de stukken. De gevels worden deels opnieuw gevoegd. Het metselwerk van de voorgevel van de schuur is fraai gedetailleerd, onder meer met een gesneden cementvoeg. De zijgevels zijn wat meer sober uitgevoerd. De baksteen is gemetseld met mortel op basis van kalk. De zijgevels zijn op onderdelen gewijzigd, waarbij een cementmortel is toegepast die niet past bij de oorspronkelijke situatie. De oorspronkelijke voeg is wel op veel plekken nog herkenbaar met kleine stukjes voegwerk.

Het voornemen om bij het vernieuwen van de ramen isolatieglas te plaatsen is goed bespreekbaar. De technische inspectie geeft de noodzaak voor het vernieuwen aan. Om die reden kan het vernieuwen goed gecombineerd worden met een verbetering. Het advies is detailtekeningen op te vragen van de bestaande en nieuwe toestand om de wijzigingen te beoordelen (vier vierruitsramen, linkerzijgevel). Voor het vernieuwen van de baanderdeuren (links), evenals drie deuren in de westgevel op de verdieping zijn ook slecht en vragen ook om vernieuwing overeenkomstig de bestaande materialen, detaillering en constructie.

Het voornemen voor het schilderen van onderdelen in de bestaande kleurstelling is geen wezenlijk verlies van monumentale waarde. Het advies is oude verflagen

zo veel mogelijk te handhaven als informatiebron. Bij het verwijderen van de oude verflagen adviseer ik kleurhistorisch onderzoek als documentatie en inspiratie voor de nieuwe kleurstelling.

Ik doe de aanbeveling, overeenkomstig het preadvies, om het maaiveld aan de oost- en zuidgevel van de schuur te herstellen, zodat het maaiveld, en daarmee regenwater, van de gevel afloopt richting de tuin. Dit voorkomt het uitspoelen van het voegwerk van de fundering. Ik kan uit de stukken niet opmaken of dit nu onderdeel is van het plan, maar herhaal dit advies bij deze graag.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,